

СИСТЕМА ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ МИТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

© Л.Й. Гнилянська, О.І. Федорович, 2014

В умовах сучасного економічного розвитку країн світу, а також у розширенні зовнішньоекономічних зв'язків між ними особливого значення набуває митна справа.

Митна справа — діяльність, спрямована на реалізацію митної політики країни, яка включає порядок переміщення через митний кордон товарів і транспортних засобів, митне регулювання, пов'язане з встановленням та справлянням податків і зборів, процедури митного контролю та оформлення, боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил. [1]

Митна справа є складовою зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності країни.

Щороку митний кордон нашої держави перетинає велика кількість різноманітних товарів. Отже існує значна потреба у постійній координації, регулюванні та управлінні діяльності митниць та митних органів загалом. Динаміка зовнішньої торгівлі представлена на рис.1.

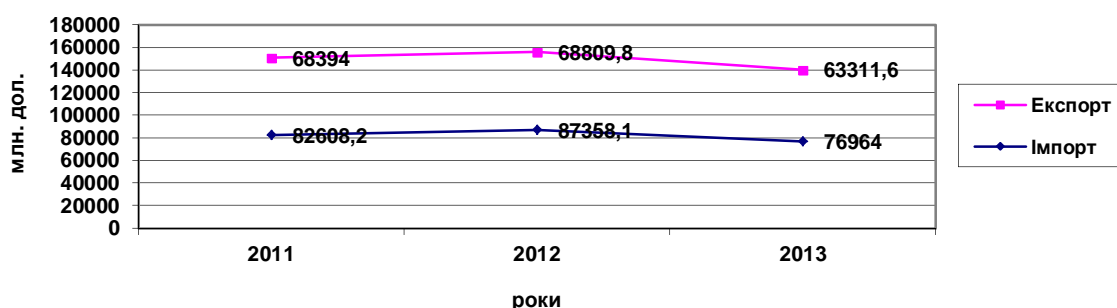

Рис. 1. Динаміка зовнішньої торгівлі України за 2011-2013 рр.[2]

Отже до системи митних органів України можна віднести:

- державна митна служба України;
- регіональні митниці;
- митниці;
- спеціалізовані митні управління та організації.

З точки зору масштабів територіальної діяльності система митних органів підрозділяється на два рівні. До першого належить Держмитслужба. Вона здійснює свою діяльність на всій території України. Другий рівень складають усі інші митні органи, які здійснюють свою діяльність на території підвідомчого регіону. Кордони діяльності регіональних митних органів можуть як збігатися, так і не збігатися з кордонами адміністративно-територіальних одиниць.

Державна митна служба України (ДМСУ) є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи, створена у 1991 році, для спрямування, координації та контролю за діяльністю митних органів та організацій щодо виконання законодавства України з питань митної справи. У грудні 2012 року ДМСУ була реорганізована у Міністерство доходів і зборів України. Проте, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2014 року № 67 діяльність Держмитслужби відновлена.

Митна служба України зорієнтована на ефективне виконання наступних основних завдань:

- виконання та контроль за додержанням законодавства України з питань митної справи;
- захист економічних інтересів України;
- забезпечення виконання зобов'язань, передбачених міжнародними договорами України з питань митної справи, укладених в установленому законом порядку;
- сприяння захисту інтелектуальної власності учасників зовнішньоекономічних зв'язків, інших юридичних та фізичних осіб;

- застосування відповідно до закону заходів тарифного та нетарифного регулювання при переміщенні товарів через митний кордон України;
- здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, вдосконалення форм і методів їх здійснення;
- контроль за дотриманням правил переміщення валютних цінностей через митний кордон України;
- здійснення спільно з іншими уповноваженими органами державної влади заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку;
- створення сприятливих умов для прискорення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон України;
- боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил;
- розвиток міжнародного співробітництва у галузі митної справи;
- ведення митної статистики;
- ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності;
- здійснення верифікації (встановлення достовірності) сертифікатів походження товарів з України. [3]

Держмитслужба під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також з відповідними органами іноземних держав.

Складовою частиною системи митних органів є регіональні митниці. Вони є державними установами і у встановленому порядку безпосередньо здійснюють митну справу, координують та контролюють діяльність підпорядкованих їм митниць і спеціалізованих митних організацій.

Кількість, зона діяльності, місця дислокації, компетенція регіональних митниць, підпорядкованих їм митних установ (у тому числі спеціалізованих митних організацій), а також митних постів визначаються Держмитслужбою.

Головними завданнями регіональної митниці є: контроль за виконанням митного законодавства; організація ефективного застосування засобів тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; забезпечення справляння митних платежів; створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності; боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил; ведення митної статистики тощо.

Наступною ланкою митної системи є митниці. Митниця є державним органом, який здійснює захист економічних інтересів України, забезпечує виконання законодавства з митних питань, а також справляння мита, податку на додану вартість, акцизного збору, інших митних платежів та зборів. Митниця підпорядкована регіональній митниці,

До системи митних органів України належать спеціалізовані митні управління та організації Держмитслужби, які забезпечують ефективну діяльність митних органів: організації, що спеціалізуються на митних операціях з вантажами, автотранспортні митні господарства, постачальні митні господарства, митні лабораторії, кінологічні служби, обчислювальні центри.[4]

1. Митна справа – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [uk.wikipedia.org/wiki/ Митна_справа](http://uk.wikipedia.org/wiki/Митна_справа).
2. Державний комітет статистики – [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
3. Державне регулювання митної справи – [Електронний ресурс] – Режим доступу: friedman.com.ua/ru/info/show/162